

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№4(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 506 sahifa,
2-aprel, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woogyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekistonning mintaqaviy va global geosiyosiy pozitsiyasi: milliy o'zlik va media reprezentatsiya tahlili	16
Salim Doniyorov	
Axborot kommunikatsiya texnologiyalari vositasida o'quvchilarning adabiy tahlil kompetensiyasini shakllantirish	21
Djo'rayev Yorqin Xolnizozovich, Xoldarova Gulchehra Tajibayevna	
Adabiy tahlil kompetensiyasini shakllantirishda elektron darsliklar va multimedia vositalaridan foydalanish.....	26
Djo'rayev Yorqin Xolnizozovich	
Ta'limdagi hurfikrlikni rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	29
Yunusov Dilshod Raxmatovich	
Boshlang'ich ta'limda kompetensiyaviy yondashuv asosida o'quvchilarda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	32
Aliqulova Habiba Bahranovna	
Ayollar boksida jismoniy tayyorgarlikning yosh qizlar salomatligiga ta'siri	36
Majidov Ruslan Rustam o'g'li, Komilova Ismigul O'ktamjon qizi	
Talaba-yoshlarda internet risklarning oldini olishning pedagogik modeli	41
Muradova Maftuna Komilovna, Mamadaliyeva Umida Isroiljonovna	
Диагностика креативности студентов педагогических вузов в процессе изучения специальных дисциплин.....	44
Уразова Марина Батыровна, Соибова Толифа Дилмуродовна	
STEAM yondashuvi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida kommunikativ kompetentlikni shakllantirishning metodik xususiyatlari.....	49
Tashibekova Munajat Xoshimovna	
Mariya Montessori ta'limida bolalarning mustaqilligini va ijodiy faoliyatini rivojlantirishning pedagogik-didaktik shart-sharoitlari.....	53
Asqarova Ma'mura Sadriddinovna	
O'spirinlik yoshida namoyon bo'ladigan agressiv xulqning psixologik xususiyati	59
Atajanova Xurjon Pirnazar qizi	
O'zbekiston jurnalistikasining rivojlanishida jadidlarning o'rni: jurnalistikada yangi trend	64
Murtozayeva Nigora Murtoza qizi	
Virtual ta'lim texnologiyasining ta'lim jarayonini takomillashtirishdagi ahamiyati.....	67
Muxsiyeva Aziza Shamsitdinovna	
Kelajakdagi o'qituvchilarning pedagogik kreativligini ta'limiy o'yinlar orqali rivojlantirish yo'llari	69
N. A. Musayeva	
Talabalarda lisoniy tafakkurni shakllantirishga psixolingvistik yondashuvning didaktik tamoyillari	76
Odiljonova Kamola Abduvosit qizi	
Strategies for Overcoming Difficulties in Using Authentic Materials in English Language Teaching	81
Qosimov Jaloliddin Abduvali o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'limni tashkil etishning pedagogik imkoniyatlari.....	84
Qurbonova Buzaynab Nurmuxammadiyevna	
Inspektor-psixologlarda ijtimoiy-psixologik kompetentlikning kasbiy faoliyatdagi ahamiyati	87
Raxmanova Dilnoza Farmanovna	
Qo'ng'iro't tumani toponimlarining leksik-semantik va genetik xususiyatlari	90
Shamshaddinova Saodat Saparbayevna	
Variativ yondashuv asosida 5–9-sinf o'quvchilarida valeologik madaniyatni rivojlantirishning didaktik modeli va metodik ta'minoti	93
Shamuratov Asqar Abdullayevich	

The Structural Composition and Developmental Stages of Critical Thinking Skills.....	98
<i>Shuxratjon Ismoiljonov Boymirza o'g'li</i>	
Yosh rahbar kadrlarni lavozimlarga tayinlashning psixologik xususiyatlari.....	106
<i>Sobitov Otabek</i>	
O'zbekistonda erta turmush qurish masalasi va uning psixologik tahlillari.....	111
<i>Sodiqova Gulbarno Odiljon qizi</i>	
Adaptiv sportning inklyuziv ta'lim tizimida alohida ta'limga ehtiyoji bo'lgan o'quvchilarning jismoniy va funksional rivojlanishidagi ahamiyati.....	114
<i>Xasanova Sarvinoz To'liqinjon qizi</i>	
Yosh futbolchilarda texnik mahoratni rivojlantirishda differentsiallashgan mashg'ulotlar modelini qo'llash samaradorligi	118
<i>Zayniddinov Tojiddin Baxriddinovich</i>	
Фразеологизмы как носители культуры: проблемы перевода и методы обучения	123
<i>Хамидова Гулноза Турсунбой кизи</i>	
Talabalarni kreativ yondashuv asosida tarbiyaviy–innovatsion faoliyatga tayyorlash jarayonlari.....	127
<i>Adizova G. M.</i>	
Iqtidorli bolalarni psixologik-pedagogik qo'llab-quvvatlash	131
<i>Ismoilova Adolat Anvarovna</i>	
STEAM – ta'lim texnologiyasi asosida o'quvchilarning fazoviy tasavvurlarini rivojlantirish metodikasi	134
<i>So'fiboyeva Gulchehra Mamurjonovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijtimoiy ko'nikmalar va kompetentlikni shakllantirishning pedagogik asoslari.....	138
<i>Fayzullayeva Xovoxon Xayrullo qizi</i>	
Inklyuziv ta'limga muhtoj bolalar bilan ishlashda tarbiyachining roli.....	142
<i>Mansurova Lobar Luqmon qizi, Boqiyeva E'zoza Mashrab qizi</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bor bolalarni ta'lim-tarbiyalashning ilmiy-pedagogik asoslari.....	146
<i>Tojiboyeva Osiyoxon Alisher qizi</i>	
Xalqaro ta'lim tashkilotlari faoliyatining nazariy asoslari.....	150
<i>Abdusamadova Aziza Kamoliddin qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni ijtimoiy texnologiyalar asosida ijtimoiy-pedagogik faoliyatga tayyorlash tizimi sifatida.....	153
<i>Shanazarov Otabek</i>	
Maktabgacha ta'limda STEAM yondashuvini loyiha asosida joriy etishning pedagogik strategiyalari	158
<i>Radjapova Xuzra Tirkashevna, Abdullayeva Sarviniso</i>	
Matematika ta'limida modellashtirishning psixologik va metodik asoslari: disum loyihasi tahlili.....	161
<i>Xaydarov Xurshid Ismatovich</i>	
Darsdan tashqari mashg'ulotlarda gandbolchilarning tezkorligini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlari.....	166
<i>Ismatullayeva Zuhra Rustam qizi</i>	
Osiyo xalq o'yinlari asosida jismoniy tarbiya jarayonini samarali tashkil etishning pedagogik shartlari	170
<i>Abdullayev Yashnarjon Mahkamovich</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning innovatsion kompetentligini shakllantirishda klasterli ta'lim muhitining imkoniyatlari.....	173
<i>Abduraxmanov M. B.</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida tanqidiy fikrlash.....	178
<i>Chinaliyeva Ayjamal Baxitjanovna</i>	
Talabalarda raqamli ta'lim madaniyatini rivojlantirish.....	181
<i>Eshqurbonova Nafisa Bahodir qizi</i>	
Blended Educational Technologies in Higher Education: A Systematic Analysis of Foreign Research.....	183
<i>Fozilova Maxina Adashevna</i>	
Voyaga yetmaganlarda deviant xulq shakllanishida ijtimoiy-psixologik omillarning roli.....	188
<i>Galdiyeva Mehribon Durdiyevna, Saydazimov Alisher Nurali o'g'li</i>	

Boshlang'ich tayyorlov guruhida ulotqirish texnikasi elementlarini o'rgatish samaradorligi.....	191
<i>Hayitmurodova Nasiba Abdusalimovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida tarbiya fanini o'qitishning metodik tayyorgarligini takomillashtirish zaruriyati.....	197
<i>Inoyatova Zulfiya Xamdammovna</i>	
Talabalarni ilmiy-tadqiqot faoliyatiga jalb etishning metodologik asoslari.....	199
<i>Karimova Madinabonu Dilshodbek qizi</i>	
Kompetentligini baholash mezonlari va indikatorlarini ishlab chiqish	203
<i>Kayumov Oybek Achilovich</i>	
Kasbiy refleksiya asosida bo'lajak o'qituvchilarning pedagogik mahoratini rivojlantirish.....	209
<i>Miraxmedova Mubina Mirxalil qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq ko'nikmalarini rivojlantirish.....	211
<i>Nisanbayeva Akmaral Kaldibayevna</i>	
Maxsus ta'lim dasturlari orqali iqtidorli talabalarining ijodiy salohiyatini rivojlantirish	214
<i>Rayimova Shahlo Sobirjon qizi</i>	
STEAM ta'limida ijtimoiy intellektni rivojlantirish metodlari	217
<i>Toshev Elbek Choriyevich</i>	
Innovatsion texnologiyalar va ularning tasviriy san'at o'qituvchilarini tayyorlash tizimidagi roli.....	223
<i>Usmanov Botir Allaberdiyevich</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning ijtimoiy kompetensiyasini rivojlantirishda volontyorlik faoliyatining ahamiyati.....	227
<i>Xalilova Dilnoza Furkatovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda robototexnikaning ahamiyati va o'rni	230
<i>Xodiyeva Dilrabo Pirimovna</i>	
Working With Visual AIDS in Teaching English in Primary Education	233
<i>Yunusova Nodira Akhmadjanovna</i>	
Teatr texnologiyalarini maktabgacha ta'limga integratsiya qilishning pedagogik shartlari	237
<i>Abdullayeva Aziza Abdurazzoq qizi, Salimova Dilmira Farxodovna</i>	
The Psychological Impact of Social Media on Youth	242
<i>Dilfuza Qarshiboyeva</i>	
Maktab direktori nutq etiketi – ta'lim menejmentida jamoatchilik bilan samarali muloqot asosi	246
<i>Islamova Dilfuza Dilshodovna</i>	
Dizatriyali bolalar monologik nutqini innovatsion texnologiyalar orqali rivojlantirish.....	250
<i>Pardayeva Muxlisa</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishida bilish jarayonlarning ahamiyati.....	257
<i>Xaydarova Umidaxon Baxromjon qizi</i>	
Enhancing the Professional Competence of English Language Teachers.....	259
<i>Karimova Dilshoda Sodiqjon qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda montessori metodi bo'yicha sezgir davrlar	264
<i>Tojiakhmedova Maftuna Umarjon qizi</i>	
“Personal learning assistant” vositalari asosida bo'lajak pedagoglarni tayyorlash tizimidagi zamonaviy tendensiyalar tahlili.....	268
<i>Muradova Maftuna Komilovna, Turobova Ro'zoy Bekmurotovna, Xayrullayev Mo'minbek Anvar o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida adabiy-nutqiy kompetensiyalarni shakllantirish metodikasi.....	272
<i>Ravshanova Dildora Sagdullayevna</i>	
Raqamli ta'lim sharoitida elektron axborot-ta'lim muhitining mohiyati va tarkibiy tuzilmasi.....	279
<i>Temurov Sobirjon Yo'ldoshevich</i>	
Zamonaviy ta'lim menejmentida innovatsion yondashuvlarning ahamiyati (boshlang'ich ta'lim misolida) ..	283
<i>Pardaboyev Doston</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oilaning hamkorligida qadriyatlar tarbiyasining amaliy asoslari	286
<i>Xaydarova Mavluda Mo'yidinjon qizi</i>	

Zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari integratsiyasi asosida kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish bosqichlari va samarali shakllari.....	292
<i>G'oziyeva Mohlaroyim Qodirxon qizi</i>	
Alohida ta'lim ehtiyojiga ega bo'lgan bolalarning (aqliy nuqson) ovqatlanish tartibi	295
<i>Sh. M. Ro'ziyeva</i>	
Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarida imlo savodxonligini oshirishda geymifikatsiya o'yini orqali samarali tashkil etish	299
<i>Mergenbaeva Asiya Erkebaevna</i>	
Musiqa o'qituvchisining pedagogik muloqatining ta'lim jarayonidagi ahamiyati	304
<i>S. M. Raxmonberdiyeva</i>	
Ijtimoiy-maishiy hayotga yo'naltirish darslarida zaif eshituvchi o'quvchilarning nutqini rivojlantirish	307
<i>Abdulxamidova Gulnoza</i>	
Ispaniya davlati ijtimoiy hayoti, madaniyati va o'ziga xos ta'lim tizimi	311
<i>Umarova Malika Xisabidinovna, Sabirova Nodira Ibrohimovna</i>	
Ertaklardagi so'zlardan foydalangan holda nutqi rivojlanmagan bolalarda muloqot qobiliyatlarini rivojlantirish metodologiyasi	316
<i>G'opporova Mahliyoxonim</i>	
Tarbiya fanida hadislar va milliy qadriyatlarni integratsiya qilishning pedagogik imkoniyatlari	319
<i>Axmedov Boburjon Vasikovich</i>	
Chaqiriqqacha harbiy ta'lim tizimida o'quv-biluv kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion yondashuvlari	324
<i>Mirzayev Shavkat Turdibayevich</i>	
Mustaqil ta'lim olish faoliyati tushunchasining pedagogik mohiyati va tarkibiy tuzilmasi (fizika fani bo'yicha).....	328
<i>Esanmurodov Otamurod Boboqand o'g'li</i>	
Oliy ta'limda immersiv yondashuvning mohiyati.....	333
<i>Muradova Maftuna Komilovna, Jontemirova Nozima Abdijabbor qizi</i>	
Yengil atletika mashg'ulotlari tizimida sportchilarning psixologik tayyorgarligini shakllantirish va rivojlantirishning ilmiy-pedagogik asoslari.....	337
<i>Yigitaliyev A. F.</i>	
Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasida o'quvchilarning harakat faolligini rivojlantirishning zamonaviy pedagogik mexanizmlari.....	343
<i>D. R. Abdusalomov</i>	
Futbolchilarni tayyorlash jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashning samaradorligi...	348
<i>Mirbabayev Muzaffar Ismatillayevich</i>	
Empirik tushunchalar va ularning hospital pedagogikadagi pedagogik-psixologik roli	353
<i>Sapayeva Mavluda Shanazarovna</i>	
Ayollarga nisbatan zo'ravonlikka qarshi kurash va huquqiy himoya.....	357
<i>Ibragimova Feruza Bahodirxonovna</i>	
Integrativ yondashuv asosida kongruentlik kompetensiyasini shakllantirishga ta'sir etuvchi omillar.....	362
<i>Kamalova Dilobar Tairovna</i>	
Og'ir atletikachilarning ko'p yillik tayyorgarlik jarayonini tashkil etish	366
<i>Raximov Farxod Maxmudovich</i>	
Haqiqiy materiallardan foydalangan holda o'qishni o'rgatish	370
<i>Axmedov Husen Uzairovich</i>	
Maktabgacha ta'limda innovatsion va fiziologik yondashuvlarning o'ziga xos xususiyatlari.....	376
<i>Ruziyeva Gulsara Temirqulovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida talaba-yoshlarning jismoniy tarbiyasi.....	380
<i>Nazarov Zokir Abdurahmonovich</i>	
Tafakkur va mantiqiy fikrlash bo'lajak pedagog shaxsining nutq madaniyati omili sifatida	383
<i>A. Sh. Jumayev</i>	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarida turizm vositasida tolerantlikni rivojlantirish pedagogik muammo sifatida.....	386
<i>Abdumannatova Aziza Abdumajit qizi</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Zamonaviy didaktik vositalar asosida talabalarning kasbiy tayyorgarligini takomillashtirishning ilmiy-nazariy asoslari..... 390 <i>Asobayeva Noila Samatovna</i>
	Axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatda qo'llash" fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlarini samarali tashkil etish 395 <i>Axmedova Zebixon Siddikovna</i>
	Talaba shaxsini ma'naviy-axloqiy tarbiyalashga qo'yilgan pedagogik talablar 399 <i>Boliyev Uchqun Ismatovich</i>
	Translation of Phraseological Units in Mass Media Texts..... 402 <i>Eshmurodova Ziyodaxon Urinbayevna</i>
	Phraseologisms in Modern Russian: A Corpus-Based Analysis of Structural, Semantic, and Functional Dynamics 405 <i>Farkhod Kholmatov</i>
	Yosh sportchilarda sprinterlik qobiliyatlarini rivojlantirishda o'yin uslubidagi mashqlarning o'rni..... 413 <i>G'oibov Yusufali Buxoraliyevich</i>
	Imitatsion mashqlarni nutqni avtomatizatsiyalash jarayonida qo'llash metodikasi 417 <i>G'aniyeva Muhabbat Lutfullayevna</i>
	1879-1894-yillarda yevropa va aqshdagi asos soluvchi laboratoriyalar evolyutsiyasi orqali eksperimental psixologiya genezisining qiyosiy-tarixiy tahlili..... 420 <i>Haydarov Farhod Ilnazarovich</i>
	Maktab direktori nutq etiketi – ta'lim menejmentida jamoatchilik bilan samarali muloqot asosi 423 <i>Islamova Dilfuza Dilshodovna</i>
	Bolalarda gigiyeniya qoidalarini o'rgatishning pedagogik ahamiyati 427 <i>Kalkonova Lutfiya Yusufovna, Safarova Qizlarxon</i>
	Kasbiy refleksiya va portfolio metodining ta'lim jarayonidagi ahamiyati 430 <i>Ismoilova Adolat Anvarovna, Kamoliddinova Mahliyoixon Zohidjon qizi</i>
	Практическая работа по развитию логического мышления учащихся начальных классов через дидактические игры 433 <i>Отажонов Ж. М., Мамарасулова М. А.</i>
	Umumta'lim maktablarida "tarbiya" fanini o'qitish jarayonida mavjud muammolar, ularning sabablari va takomillashtirish yo'llari..... 436 <i>Mamirova Shaxnoza Xudoyqulovna</i>
	Word Formation and Vocabulary Enrichment in Modern English and Uzbek Languages 440 <i>Muminova Feruza Muratdjanovna</i>
	Nodavlat ta'lim tashkilotlarining maktabgacha ta'lim tizimidagi o'rni va rivojlanish tendensiyalari 443 <i>Muminova Nargiza Sabitdjanovna</i>
	Shaxs taraqqiyotining turli bosqichlarida refleksiyaning rivojlanishi 447 <i>N. I. Xalilova</i>
	Bo'lajak o'qituvchilarda inklyuziv kompetensiyalarni rivojlantirishning pedagogik asoslari 450 <i>Omanqulova Shohida Nematillo qizi</i>
	Bo'lajak pedagoglarda gender madaniyatni shakllantirishda milliy qadriyatlar va zamonaviy yondashuvning uyg'unligi 455 <i>O'tkirova Zuhaxon Ahmedjanovna</i>
	Developing Listening and Speaking Skills in Middle School 458 <i>Rakhmonova Dilrabokhon Salokhiddin kizi</i>
	Bolalarda gigiyena qoidalarini o'rgatishning pedagogik ahamiyati 461 <i>Kalkonova Lutfiya Yusufovna, Safarova Qizlarxon</i>
	Avlodlar nazariyalari haqidagi mulohazalarning nazariy tahlili: baby boomerlar, X, Y, Z avlodlari..... 464 <i>Umarova Sitora Muxlisovna, Sharifova Mahtob Murodjonovna</i>
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kasbiy kompetentlikni rivojlantirishning nazariy asoslari 467 <i>Abrorxonova Kamolaxon Abrorxon qizi, Sofoyeva Oysha Davlatyorovna</i>
	Boshlang'ich sinflarda arifmetik amallarni o'rgatishning samarali metodlari..... 470 <i>Solijonova Mavluda Zokir qizi</i>

Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini takomillashtirishning nazariy-metodologik asoslari.....	472
Toxirov Botirjon G'ofurjon o'g'li	
Chaqiriqqacha harbiy ta'limda talabalarning harbiy ko'nikmalarini shakllantirishda psixologik omillarning o'рни.....	477
Tursunov Shaxzod Ramazonovich	
Bolalarning jismoniy faolligini oshirish va jismoniy rivojlantirish bo'yicha noan'anaviy jismoniy mashqlarning ahamiyati	480
Xalmatova Nasiba Bozorboyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ekologik tafakkurni rivojlantirish muammolari	485
Yaxshiboyeva Nargiza Rustamqulovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv-bilish faolligini rivojlantirishda bolalar adabiyotidan foydalanish ..	488
Yuldoshova Mehriniso Ochildiyevna	
Hosila va uning tatbiqlarini o'rgatishda zamonaviy yondashuvlar	491
Absamatov Zuxriddin Axmad o'g'li	
Развитие речи у детей как ключевой фактор формирования личности.....	496
Дустова Дилдора Собиржановна	
Boshlang'ich sinflarda geometrik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi	498
Imamova Nasiba Xurramovna	
Дидактические основы подготовки будущих педагогов к лекционной деятельности.....	501
Нодира Азаматова	

CHAQIRIQQACHA HARBIY TA'LIM TIZIMIDA O'QUV- BILUV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI

Mirzayev Shavkat Turdibayevich

Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti
Harbiy ta'lim fakulteti, umumqo'shin tayyorgarlik sikli katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Chaqiriqqacha harbiy ta'lim tizimida o'quv-biluv kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion yondashuvlari yoritiladi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish orqali talabalarning nazariy bilimlari va amaliy ko'nikmalarini shakllantirish masalalari tahlil etiladi. Harbiy tayyorgarlik jarayonida kompetensiyaviy yondashuvning ahamiyati hamda innovatsion metodlarning samaradorligi asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: Chaqiriqqacha harbiy ta'lim, o'quv-biluv kompetensiyasi, innovatsion yondashuvlar, pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, kompetensiyaviy yondashuv, amaliy ko'nikmalar, harbiy tayyorgarlik, ta'lim samaradorligi.

Abstract: Innovative approaches to developing educational-cognitive competencies in the pre-conscription military training system are examined. The formation of students' theoretical knowledge and practical skills through the effective use of modern pedagogical technologies, interactive methods, and information and communication technologies is analyzed. The significance of a competency-based approach and the effectiveness of innovative methods in military training are substantiated.

Key words: Pre-conscription military training, educational-cognitive competency, innovative approaches, pedagogical technologies, interactive methods, information and communication technologies, competency-based approach, practical skills, military training, learning effectiveness.

Аннотация: Рассматриваются инновационные подходы к развитию учебно-познавательных компетенций в системе допризывной военной подготовки. Анализируются вопросы формирования теоретических знаний и практических навыков студентов с использованием современных педагогических технологий, интерактивных методов и средств информационно-коммуникационных технологий. Обосновываются значимость компетентностного подхода и эффективность инновационных методов в процессе военной подготовки.

Ключевые слова: Допризывная военная подготовка, учебно-познавательная компетенция, инновационные подходы, педагогические технологии, интерактивные методы, информационно-коммуникационные технологии, компетентностный подход, практические навыки, военная подготовка, эффективность обучения.

KIRISH

Zamonaviy harbiy ta'lim tizimida talabalar nafaqat nazariy bilimlarga, balki amaliy ko'nikmalarga ham ega bo'lishlari muhimdir. Chaqiriqqacha harbiy ta'lim – yoshlarni harbiy xizmatga tayyorlashning muhim bosqichi bo'lib, u talabalarda o'quv-biluv kompetensiyalarini shakllantirishga yo'naltirilgan. Bunday kompetensiyalar, ya'ni bilim, ko'nikma va malakalarni uyg'un ravishda rivojlantirish orqali talaba harbiy tayyorgarlik jarayonida samarali faoliyat yuritishi mumkin.

Bugungi kunda harbiy ta'lim sifatini oshirish nafaqat davlatning ustuvor vazifasi, balki oliy ta'lim muassasalari (OTM) professor-o'qituvchilari hamda kursantlarning ham dolzarb masalasiga aylangan. Qolaversa, ta'lim jarayonining barcha toifadagi qatnashchilari (kursantlar, o'qituvchilar) uchun samarali faoliyatni qo'llab-quvvatlovchi o'lchovlar tizimini shakllantirishga jiddiy e'tibor qaratilmoqda.

Mamlakatimiz ta'lim tizimini takomillashtirish jarayonida oliy kasbiy ta'lim tizimining innovatsion tarkibini, uning tarkibiy qismlarini samarali va sifatli ta'lim xizmatlari bozorida raqobatbardoshligini oshirish zarurati yuzaga kelmoqda. Ta'lim tizimini modernizatsiyalash muammolari va yo'llari bilan bog'liq yondashuvlar "kompetensi-

yaviy" tushunchasi bilan chambarchas bog'liq. Oliy harbiy ta'lim tizimida kompetensiyaviy yondashuv g'oyasi harbiy-kasbiy kompetensiyalarning ta'lim jarayonida yuqori darajadagi tizimli integratsiyasini nazarda tutadi.

Birinchi navbatda innovatsion ta'lim jarayoni qanday komponentlarga asoslanganligini ko'rib chiqadigan bo'lsak, innovatsion ta'lim texnologiyalari uchta asosiy komponentga asoslanadi:

Zamonaviy, yaxshi tashkil etilgan tarkib, uning asosi tadbirkorlik faoliyatining hozirgi voqeligiga mos keladigan kasbiy faoliyatdagi vakolatlardir. Mazmuni zamonaviy aloqa vositalari orqali uzatiladigan turli multimedia materiallarini o'z ichiga oladi.

O'qitishda zamonaviy, innovatsion usullarni qo'llash. Bunday usullar bo'lajak mutaxassisning kompetensiyalarini shakllantirishga, o'quvchilarni faol o'quv va amaliy faoliyatga jalb etishga, o'quv jarayonida tashabbus ko'rsatishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak. O'quv dasturlarini passiv o'zlashtirish istisno qilinadi.

Ta'lim jarayonida zamonaviy infratuzilmaning mavjudligi. U ta'limning yangi shakllari va usullarini, xususan, masofaviy ta'limni qo'llashga yordam beradigan axborot, texnologik, tashkiliy va kommunikatsion komponentlarga asoslanishi kerak. Ta'limda innovatsion texnologiyalar o'qitishda muayyan yondashuvlarni qo'llash asosida amalga oshiriladi, ya'ni yangi texnologiyalarni rivojlantirish uchun asos bo'ladigan talablar va maqsadlarni o'z ichiga olgan tamoyillar belgilanadi. Shuning uchun ta'lim jarayonida qo'llanilayotgan hamda qo'llanilishi zarur bo'lgan innovatsion texnologiyalarni ta'lim sohasidagi faoliyatda doimiy ravishda rivojlantirib borish, ularning turlaridan keng foydalanish orqali ta'lim sifatini oshirish eng muhim maqsad hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Chaqiriqqacha harbiy ta'lim tizimida o'quv-biluv kompetensiyalarini rivojlantirish masalasi zamonaviy pedagogik tadqiqotlarda muhim o'rin egallaydi. Xususan, Ishmuhamedov R. va Mirsoliyeva M. tomonidan innovatsion ta'lim texnologiyalarining o'quv jarayonidagi o'zni tahlil qilinib, ular ta'lim samaradorligini oshirishda interfaol va modul yondashuvlarning ahamiyatini asoslab beradilar. Mualliflar ta'lim jarayonini faollashtirish orqali talabalarning mustaqil fikrlashi va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish mumkinligini ta'kidlaydilar. Shu jihatdan, innovatsion texnologiyalar harbiy ta'limda ham kompetensiyaviy yondashuvni amalga oshirishning muhim vositasi sifatida qaraladi.

Interfaol o'qitish metodlari masalasi Gushchin Yu.V. tomonidan keng o'rganilgan bo'lib, u interfaol usullar talabalarning bilish faolligini oshirish, ularni muammoli vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilishga o'rgatishda samarali ekanligini ko'rsatadi. Shuningdek, Muxin T.G. faol va interaktiv ta'lim texnologiyalarining turli shakllarini tahlil qilib, ularning o'quv jarayonidagi amaliy ahamiyatini ochib beradi. Mazkur tadqiqotlarda ta'lim jarayonini modellashtirish, rolli o'yinlar va simulyatsiyalardan foydalanish orqali talabalarda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish mumkinligi ilmiy asosda yoritilgan.

Harbiy ta'lim sohasida kompetensiyalarni rivojlantirish muammosi Ramazonovich T.S. tadqiqotlarida alohida ko'rib chiqilgan. Muallif harbiy ta'lim o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini oshirish orqali ta'lim sifatini yaxshilash mumkinligini asoslaydi va bu jarayonda innovatsion yondashuvlar muhim o'rin tutishini qayd etadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, kompetensiyaviy yondashuv, interfaol metodlar va zamonaviy pedagogik texnologiyalar uyg'unligi harbiy ta'lim tizimida o'quv-biluv kompetensiyalarini samarali rivojlantirish imkonini beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda ma'lumotlarni olish jarayonida nazariy va empirik usullar uyg'un holda qo'llanildi. Dastlab, chaqiriqqacha harbiy ta'lim tizimiga oid ilmiy-adabiyotlar, o'quv dasturlari va normativ hujjatlar tahlil qilinib, mavjud yondashuvlar umumlashtirildi. Empirik bosqichda esa kuzatish, so'rovnoma va suhbat metodlari orqali o'qituvchilar hamda o'quvchilarning o'quv-biluv kompetensiyalarini rivojlantirish jarayoniga oid fikrlari va tajribalari o'rganildi. Olingan ma'lumotlar tizimlashtirilib, taqqoslash va statistik tahlil usullari yordamida qayta ishlanib, ular o'rtasidagi bog'liqliklar aniqlashtirildi. Shuningdek, natijalar mazmuniy tahlil asosida guruhlanib, innovatsion yondashuvlarning samaradorligi baholandi. Yakunda umumlashtirish va interpretatsiya qilish orqali asosli xulosalar shakllantirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Innovatsion yondashuvlar chaqiriqqacha harbiy ta'lim jarayonini nafaqat samarali, balki interfaol va motivatsion qiladi. Bu yondashuvlarning asosiy maqsadi – talabalarning nazariy bilimlarini chuqurlashtirish, amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish va ularni murakkab harbiy vaziyatlarda tez hamda to'g'ri qaror qabul qilishga tayyorlashdir. Innovatsion yondashuvlar orqali ta'lim jarayoni o'quvchi uchun faqat bilim olish emas, balki o'zlashtirilgan bilimlarni amalda qo'llash, muammolarni hal etish va yangi g'oyalarni yaratish jarayoniga aylanadi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar talabalarning bilim va ko'nikmalarini tizimli ravishda shakllantirish imkonini beradi. Bu jarayonda modul tizimi, blokli o'quv dasturlari va individual o'quv rejalari qo'llaniladi. Masalan, modul tizimi yordamida talaba har bir mavzuni bosqichma-bosqich o'rganadi va o'zlashtirgan bilimlarini amaliy mashg'ulotlarda qo'llash imkoniga ega bo'ladi. Shu bilan birga, pedagogik texnologiyalar o'qituvchiga har bir talabani individual rivojlanish darajasiga ko'ra nazorat qilish va qo'llab-quvvatlash imkonini yaratadi. Bu yondashuv nafaqat samarali ta'limni ta'minlaydi, balki talabalarda o'zlashtirishga bo'lgan motivatsiyani oshiradi.

Interfaol metodlar talabalarning faol ishtirokini ta'minlaydi hamda ularni mustaqil fikrlashga, muammoni hal qilishga va tezkor qaror qabul qilishga o'rgatadi. Bunday metodlarga guruh ishlari, muammoga yo'naltirilgan mashg'ulotlar, simulyatsiya va rolli o'yinlar kiradi. Masalan, rolli o'yinlar jarayonida talabalar harbiy vaziyatni modellashtirib, real sharoitlarda qaror qabul qilishni mashq qiladilar. Guruh ishlari esa talabalarni jamoada ishlash, vazifalarni taqsimlash va samarali muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu tariqa, interfaol metodlar o'quv jarayonini nafaqat samarali, balki qiziqarli va motivatsion qiladi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari o'quv jarayonini yangi darajaga olib chiqadi. Elektron ta'lim resurslari, virtual laboratoriyalar, simulyatsiyalar va interaktiv dasturlar talabalarga mavzuni mustaqil o'rganish hamda bilimlarini amalda sinab ko'rish imkonini beradi. Masalan, virtual simulyatsiya yordamida talabalar xavfsiz sharoitda murakkab harbiy mashqlarni bajarishlari mumkin. Shu bilan birga, AKT talabalarda texnologik savodxonlikni rivojlantiradi hamda ularni zamonaviy harbiy texnika va vositalardan foydalanishga tayyorlaydi.

Kompetensiyaviy yondashuv talabalarni faqat nazariy bilimlar bilan cheklamay, ularni amaliy mashg'ulotlarda qo'llashga o'rgatadi. Bu yondashuv orqali talabalarning harbiy tayyorgarlik ko'rsatkichlari oshadi va ular o'z bilimlarini murakkab vaziyatlarda samarali qo'llashga o'rganadilar. Kompetensiyaviy yondashuv, shuningdek, talabalarni mustaqil fikrlashga, tezkor va to'g'ri qaror qabul qilishga hamda innovatsion yechimlar ishlab chiqishga rag'batlantiradi. Natijada, ta'lim jarayoni nafaqat samarali, balki talabalar uchun qiziqarli va motivatsion bo'ladi.

O'quv-biluv kompetensiyalarini shakllantirish chaqiriqqacha harbiy ta'lim tizimining eng muhim vazifalaridan biridir. Bu kompetensiyalar talabalarni nafaqat nazariy bilimlar bilan ta'minlash, balki ularni amaliy jihatdan tayyorlash imkonini beradi. Ularning rivojlanishi harbiy tayyorgarlik samaradorligini oshirish, talabalarning mustaqil fikrlash qobiliyatini kuchaytirish va tezkor qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

- *Birinchi*dan, o'quv-biluv kompetensiyalari yordamida talabalar nazariy bilimlarini mustahkamlash va chuqurlashtirish imkoniga ega bo'ladilar. Bu jarayonda talabalarga faqat faktlar va ma'lumotlar taqdim etilmaydi, balki ularni tahlil qilish, solishtirish va umumlashtirish ko'nikmalari ham shakllantiriladi. Natijada, talaba o'rganayotgan fan doirasidagi tushunchalarni puxta egallaydi va murakkab vaziyatlarda bilimlarini samarali qo'llay oladi.
- *Ikkinchi*dan, o'quv-biluv kompetensiyalari amaliy ko'nikmalarni real vaziyatlarda qo'llash imkonini beradi. Harbiy ta'limda nazariy bilimlar amaliy mashg'ulotlar bilan mustahkamlanadi: talabalar mashqlar, simulyatsiyalar va treninglar orqali o'z bilimlarini amalda sinovdan o'tkazadilar. Bu jarayon ularni murakkab vaziyatlarda tez va to'g'ri harakat qilishga o'rgatadi, natijada ularning tayyorgarlik darajasi sezilarli darajada oshadi.
- *Uchinchi*dan, o'quv-biluv kompetensiyalarini rivojlantirish harbiy tayyorgarlik sifatini oshirishga yordam beradi. Talaba nafaqat texnik jihatdan, balki intellektual va psixologik jihatdan ham tayyor bo'ladi. Bu esa harbiy mashg'ulotlarda samarali ishlash, vazifalarni tez va aniq bajarish, shuningdek, jamoa bilan uyg'un ishlash imkonini beradi. Kompetensiyalarning puxta shakllanishi harbiy xizmatda muvaffaqiyatli faoliyat yuritish uchun zarur bo'lgan asosiy omil hisoblanadi.
- *To'rtinchi*dan, o'quv-biluv kompetensiyalarini rivojlantirish talabalarning mustaqil fikrlash va tezkor qaror qabul qilish qobiliyatini kuchaytiradi. Harbiy sharoitlarda vaziyatlar tez o'zgaradi va noaniq bo'lishi mumkin. Talaba mustaqil ravishda to'g'ri qaror qabul qila olishi, vaziyatni tahlil qilishi va muammoni hal qilishi lozim. Shu bilan birga, u o'z harakatlarini asosli baholay olishi, xatoliklardan o'rganishi va innovatsion yechimlar ishlab chiqishi mumkin.
- *Beshinchi*dan, o'quv-biluv kompetensiyalarini shakllantirish jarayonida innovatsion va interfaol metodlar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish imkoniyati yaratiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Natijada, o'quv-biluv kompetensiyalarini rivojlantirish harbiy ta'limning barcha bosqichlarida talabalar uchun strategik ahamiyatga ega bo'ladi. Ular nafaqat nazariy bilimlarni egallaydi, balki amaliy tayyorgarlikni mustahkamlaydi, mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi va harbiy tayyorgarlik sifatini sezilarli darajada oshiradi. Shu bilan birga, innovatsion pedagogik metodlar yordamida ta'lim jarayoni yanada qiziqarli va samarali bo'ladi, talabalarda o'z bilimlarini har tomonlama rivojlantirishga qiziqish uyg'otadi.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ishmuhamedov R., Mirsoliyeva M. O'quv jarayonida innovatsion ta'lim texnologiyalari. – T.: "Fan va texnologiya", 2014. – B. 60–66.
2. Gushchin Yu.V. Oliy ta'limda interfaol o'qitish usullari // Xalqaro tabiat, jamiyat va inson universiteti psixologik jurnali "Dubna", 2012.
3. Ramazonovich T.S. (2021, yanvar). Harbiy ta'lim o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini oshirish yo'llari. In Eurasia konferensiyalari (1-jild, 1-son, 564–567-betlar).
4. Muxin T.G. Oliy ta'limda faol va interaktiv ta'lim texnologiyalari (darslarni o'tkazish shakllari): darslik / komp. T.G. Muxin. – Nijniy Novgorod: NNGASU, 2013. – 97 p.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №4(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.